

საქართველო
საბჭოთაო

გაბრუნები

№ 15

-საღამური

ყოველ-კვირული იუმორ. ჟურნალი.

ბ ე რ ი ტ ო რ ი ა

გაბრუნები. (უმიწა-წულით გლუბებს!) მიიღეთ, ბატონებო, თითოეული ტყავი ივევის ტყავისა*, ცოტა რომ ვსთქვათ, ორი ათას დღესია ჯერ სახნა-სათეს მიწას მიწაც უღრის...

უშვავის ინტერვიუ. დედოფალ ზინაზეთთან.

შეიძლება ბევრი გააკვიროს ამ სენსაციურმა შეიხბევაგამ, შეიძლება ბევრმა ექვსი თვლით შეხედოს ეშვავის ამ საარაკო ექსტრასას, შეიძლება ბევრმა არც კი დაუჯეროს მას, მაგრამ მე მაინც მოგახსენებთ, რომ, თუმცა დიდი წვალვისა და პროტექციების შემდეგ, მაინც მოგახსენებ იმ სოფლად გასვლა და იქ საჭირო ამბის გაგება.

ქრთამი, ხომ მოგხსენებთ, „ჯოჯოხეთისაც ანათებს“ და სამოთხე კი თავისთავად განათებულა.

— ნეტავ რას მერჩიან ეგ მიწებები, — წყნარათ და ახლანდელ ქართულ ქალებისათვის მიუწოდებელი წმინდა ქართული ენითა და კილოთი დაიწყო დედოფალმა ზინაზეთი. — მე გგონია იმდენი არაფერი დამიშვებია ჩემი მამულისათვის.

— თქვენ რაზედა ბრძანებთ დიდებულა, დედოფალა?

— როგორ თუ რაზე? ჯერ არის და ამ სცენაზე მავალბებენ, მტანჯავენ, ვინ მოსთვლის ვის კერძათ ან მხდინან, ახლა კიდევ ეს „ლიტერატურული გასამართლებია“.

— ნეუწელი უკვე ასე ექსტრენათ გაიგეთ ეს ამბავი? გავკვირე მე, საქმე იმაშია რომ ლიტერატორი „სიტყვას“ აზრით: ზეინაბის გასამართლება ბევრის მხრითაა სანტრეგისო ვარდა იმისა, რომ მას დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს, ზეინაბის პიროვნება მით არის საყურადღებო, რომ უჩვეული მსხვერპლის გამოამხანველი, და როგორც ასეთი ჯერჯერობით უმაგალითოა ჩვენს მწერლობაში.

„განა შეიძლება მაღალს საქმეს ყველაფერი შესწიროს აღამინა? ასეთს საკითხს გვიყენებს ზეინაბი და ამის პასუხი ასე ადვილი არ არის, როგორც პირველი შეხედვით გვეჩვენება. ამ კითხვამ შეიძლება ავგადგავს უფსკრულში და შეიძლება ავგამდლოს ცაზედ.“

ოთარ ბებემა მხრები იჩინა. ცხადია: ან ჩემი ლაპარაკი არ მოეწონა, ან სიტყვის აზრები.

— მერმე ვინ უნდა გასამართლოს ჩვენი დანაშაული, ვინ?!

მრისხანეთ ჩაილაპარაკა ოთარმა და სწორეთ გაეკოდი, როცა მისი ქართული კილო და ჩვენს დროის „ოთარის“ ლაპარაკი ერთმანეთს შევადარე.

— ეთქვათ მივიციდვის რაიმე დანაშაული, მაგრამ ეს „ლიტერატურული გასამართლება“ აღბათ ახალი რამ უნდა იყოს. დასძინა დედოფალმა.

მე ჩამეცინა.

— ჩტო ვი, ვასანდა! რაზესა ბრძანებთ! ეს ცალკე დანაშაული როდია, ნიჩგეო პაღობანავო; ლიტერატორები ერთი რჯულის ხალხს ეწოდება.

ახლა უსაქმთ არიან და აი დროს...
მოიგონეს ასეთი ფოქსები.

— მე არ აფერი მესმის ჩაერია ლაპარაკში ანა-ნია გლბა. — განა ხალხმა კიდევ გამოიკვლია რჯული? ასეთი რჯული ჩვენს დროს არა ყოფილა!

— ჰარდონ! უკაცრავათ! მე ცოცხალი აფერია. რჯული ვი არა „ჯურა“ უნდა მეთქვა. ეს წიგნის მტოლენე ხალხია, მაგრამ ყველანი ქრისტიანები არიან, ღვინოსა სვამენ და ღორის ხორკსა სჭამენ.

— კარგი, მაგრამ თუ ჩვენს ბატონს ასამართლებენ, მე რაილ მიმატოვეს? ჩაურთო მხიარულმა ბესომ, — მეც ხომ მულამ მასთან ვიყავი.

— თქვენ აღბათ ლელეფატელი დავბარებს მოწმებთ, ასე იციან ხოლმე.

— ვინაო?

— ვინა და სლეიდოვა ტელი, რომელიც საქმეს იძიებს.

— მამა უტხოდა მე იმას ჩვენება მივსცე!

— ნუ თუ მართლა ასეთი უსაქმობაა დედა-მიწაზე? გულმტკინეულათ იეთხა დედოფალმა.

— დიდი, დიდი უსაქმობა და სიღარიბეა, მა-დამ! თქვენი ვასამართლებაც ამ სიღარიბემ გამოიწვია, ატო, არაფერიც არ იქნებოდა.

— როგორ, სიღარიბე აქ რა შვაშია?

— ჰ! თქვენ ძლიერ დაშორებინათ დედა-მიწას ბ-ნებო! ახლა საქართველოში სულ სხვანაირათ არის საქმეები. ჩვენ გვაქვს თეატრი, იქ საემები სდვას და სცენა. სცენაზე სუდი იქნება და სცემებზე ხალხს დასამენ. თითო სცამზე დაჯდომი ფული ღირს ამ ფულებით ჩვენ წერა-კითხვას ვავრცელებთ.

— და ქრისტეს სარწმუნოებასაც, არა? შეეკითხა საბა სალოსი.

— ნეტ, მვდლებს იქ შესვლის ნება არა აქვთ. ეს მარტო ხალხისთვისაა.

— კარგი, ესთქვათ გავგამტყუნეს, დანაშაული დავგიშკიცეს, მერმე რას გვიზამენ, რა სასჯელით გგმამტყებინან? შემიკითხა ოთარი.

— დიდი არაფერი, მხოლოდ ვახეთში ჩაგბეჭდავენ. მაგრამ ჩემის აზრით არ არის მოსალოდნელი არავითარი სასჯელი. ახლა ისეთი ლიბერალური სუდიენე გვაქვს, რომ წარმოიდგინეთ, თვით ქეთევან დედოფალიც კი გაამართლეს.

— იპოლი ერთხმთ წამოიძახეს დედოფლის მხლებლებმა. ეს უჩვეული ამბავი თვით რუქიასაც კი გაუტყობდა.

— ქრისტეს მტენბა ლობიერებას გვიქადაგებს! ბარაკალა მართლ-მსაჯულბებს! დ-ნჯათ წარმოსთქვა საბა სალოსმა.

— ლობიერება კარგი რამაა, მაგრამ თუ სამშობლოს კეთილდღეობა მოიხიბვს, ეს გრძნობა შეიძლება მიუწიღოს. მკვახეთ უქსასხა გორის გრითაგმა.

— არა ზატონებო, თქვენ სრულიად არ გესმით ჩვენებურ ლიტერატურათა ფსიხოლოგია. ისინი მხოლოდ თავის მოსაწონებათ დასკურავენ ხოლმე ლიბერალურ ფარდებში, მჭუხარე სიტყვების საშუალებით მშინებლთაგან აპლადისმენტებს გამოეღვიან. რას იზამ, ახლა ასეთი მოდა.

— წარმოიდგინეთ, მე არც თქვენი ლაპარაკისა მემსის რა, ნაწყენი კილოთი მიბასუხა დედოფალი. — რა არას ცე „ფსიხოლოგია“, — ლიბერალური ფარდები“ და „აპლადისმენტები“? არც ერთი ჩემთვის არ თქმულა.

— რა ექნათ, დედოფალიო, ჩვენში განათლება უმწვერვალეს წერტილამდის ავიდა. ლაპარაკით უტყპო სიტყვები ხშირია, თქვენ ერთ არა ხშირად ჩვენც, მიწულეხსაც, აღარა გვესმის ერთმანეთისა.

— კარგი, ერთი ეს გვიხარია, ვინ არის ეგ გ. გუჩია, ჩემს მაგიერობას რო ეწევა? შემეკითხა თითარი.

— ნუ თუ არ იცნობთ? ეს „ნოშაღურის“ რედაქტორი გახლავთ. რამოდენიმე დროამდე ვადმოიმასქნა რუსულიდან; ქართულ სცენაზედაც თამაშობს.

— თუ ეგრე პატივემული კაცია, თამაშობისა არა სცხვინა?

— ნა პროტეჟე სამარცხენო რედაქტორობა და დრამატურგობა დაურჩია, თორემ მარტო თამაშით რომ დაქმავიფილებულიყო რა უშვდა.

— ძლიერა მგავს?

— ჩვენ გვეგონა, მაგრამ ახლა ერწუმენდები, რომ მსგავსება იმდენია, რამდენიც აღრაზაქსა და ბესოს შორის.

— ეგ ბრალდებულები ვილა არიან? შემეკითხა ერთკლემ.

— ერთი იოს. მაკავარიანი გახლავთ. ვეკლიო კაცია. ამბობდენ ქართული რეჟი თქვა ქეთივანის გასამარცხლებზეო. მეორეს აღბათ თქვეს იცნობთ ვახტანგ დამაშვიძეა, ექიმი, პატარა ცემში სანატორია აქვს მოწყობილი დამკვლევებიც, ანუ ადვოკატებიც...

— ვა, რაო, კატებიო? გამაწყვეტან ბესომ.

— ადვოკატები, ესენიც ახალმოღის ხალხია, ორივენი კარგები არიან. კიტა ახშიმე კრიტიკოსია, პოეტობის მოწოდებებს ურავებს ხალხს და ვ. რობაქიძე ხომ ფილოსოფოსია და ფილოსოფიოა.

— მოსამართლენი ვითომ მიუღდგამათ ვანსჯინ ჩვენს საქმეებს? შემეკითხა დედოფალი.

— ამაში ეჭვი არავისა აქვს. იოს. ბარათაშვილი ხომ იცით პირველი ღუმის დებუტატი იყო, ვიბოჯის მოწოდებისათვის სამი თვე ციხეში იჯდა-გრ. დიასამიძე კი დიდი ჯენტლმენი ყმაწვილი კაცია. ცოტა ვითუასთან მოუვიდა უსიამოვნება, მაგრამ რას იზამ, უკიდველი იმ ქვეყნად არც თითონ ვითუა არის.

— ნათეცი მსაჯულები რაღა ჯანება მოგონებნა? შემეკითხა თითარი.

— როგორ თუ ჯანება! საქმეს არსებითად მაგენი სწყვეტენ. თუ შემეტსობამ დაადგინა: დამანაშავიო, სჩანს დამანაშავნი ყოფილხართ.

— მერემ საიმელო პირები კი არიან არჩეულნი?

— განა თქვენ თითონ არ იცნობთ? იგ. გომართელი, ხომ გახსოვთ, პირველი ღუმის დებუტატი რომ იყო. მწერალი კაცია, ექიმობაც იცის აი რაღაც რომ დასწერა სარწმუნოების შესახებ და ერთი წლის ციხე მიუსაჯეს.

— ახია! სარწმუნოება წმინდათ უნდა იყოს დაცული. დასძინა საბამ და წვერებზე ხელი ვადასწავა, სწორით ისე, როგორც ამას ქართულ სცენაზე არტიტი ივანძე შვება ხოლმე.

— აი ამისთვის ერთი წელიწადი უნდა იჯდეს მეტეხში.

— რაო? ერთხმათ წამოიძახეს ჩემმა მოსაუბრეებმა.

— მეტეხის საპრობილეში უნდა იჯდეს ერთი წელიწადი.

— განა მეტეხში ჯარი აღარა სდგას?

— ჯარიცა სდგას რასაკვირველია. ყოველ საათში იცვლებიან მცველები. იმდენ ტუსასდ უყურადღებოთ განა ვინ დასტოვებს.

— როგორ, რას ამბობთ ყმაწვილო, ჩვენს მეტეხში ტუსაღებს აშწყვედენ? გაკვირვებით შემეკითხა ზეინაბი.

— რამდენიც გენებათ? მაშ სად წაიყვანონ ამდენი დამანაშავები?

— ვინ არიან ეგ დამანაშავნი? თათრები?

— რასა ბრძანებთ! ქართველები, სოხუმები, რუსები.

— მეერ რა დანაშაული მიუძღვით? იყითხა დედოფალიმა.

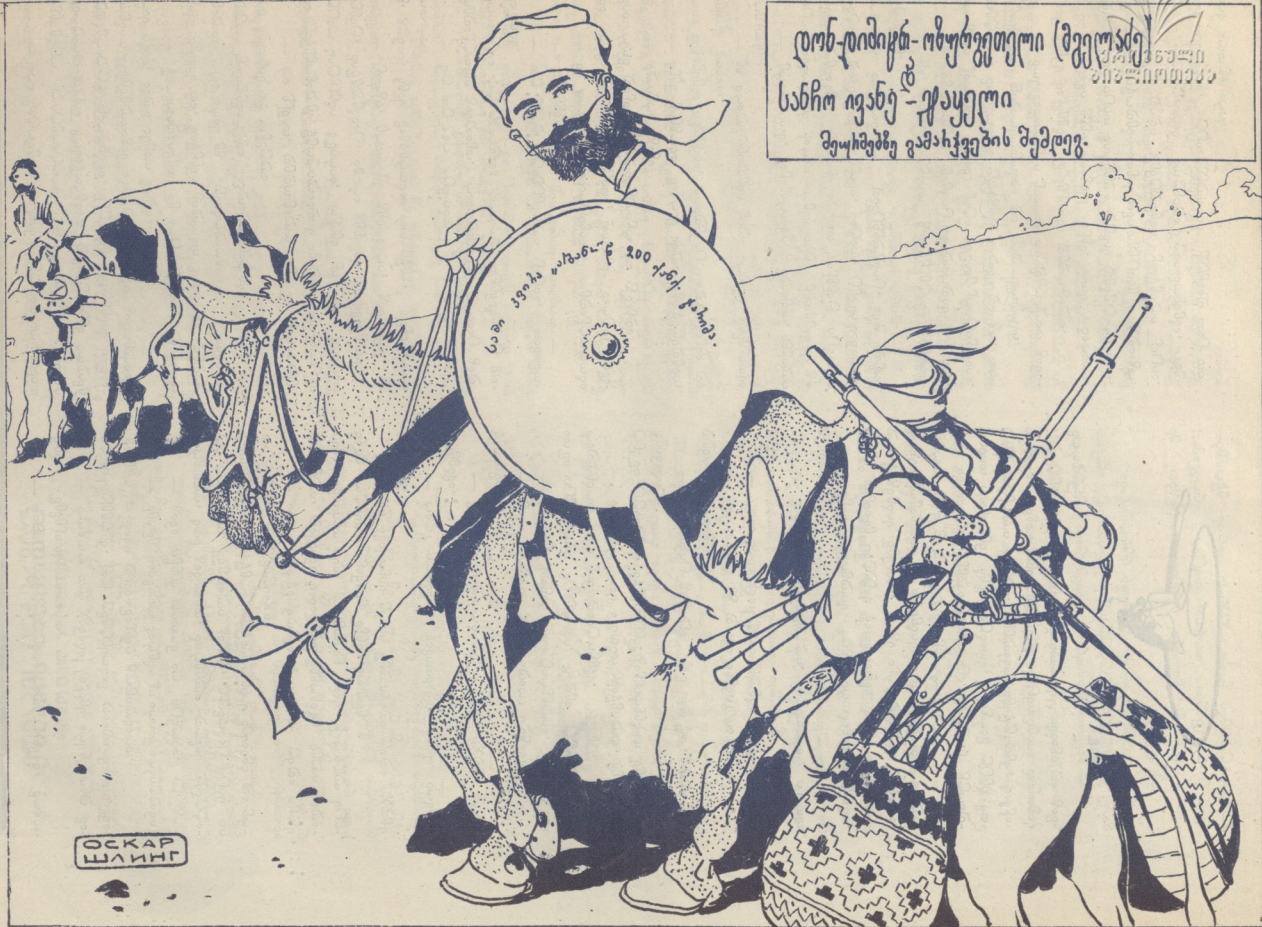
— ვინ მოსთვლის: ზოგს პროვანდისტობა, ზოგს კრებაზე სიტყვის წარმოთქმა, ზოგს აკრძალული წიგნების შენახვა, ზოგს აკრძალულის დაწერა, ზოგს გლეხების და მუშების თანაგრძნობა, ხოლო უფრო მეტს ვაზეთის რედაქტორობა.

ამ ამბავმა ყველანი გააოცა. ძლიერი ყურადღებით ისმენდენ ჩემს საუბარს, მაგრამ უცებ რაღაც ჩოქლოლი ატყდა. ყველანი შესწუნდენ, საქართოთ ვამომთხოვენი, მთხოვენი მეტეხობებია მათთვის, „ლიტერატურული გასამართლების“ ამბავი და გამორდენ.

გშაკი.

ლონ-ლიმიყნ-ოზურვეთელი (შველანე)
სანრო ივანე - ქაყელი
შეახიზებე გამაჩვევის შექმნე.

ОСКАР
ШЛИНГ

მესტერული

მოდიტ, სუყველამ მიტრეთ
 კაპასი ცოლის ქმარიო:
 არ დამაყენა ჩემს ჭობში,
 მიჩვენა განის კარიო,
 მომეარდა ლანძღვა-გინებით,
 დღე დამაყენა მწარიო
 თვალთვან ცრემლი მადინა
 ცხვირიდან ნალველ-ქმარიო:

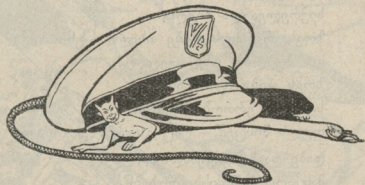
— „არც სივთქაც გევიარო,
 „ალარც მოღმა და გვარიო,
 „დაბურდო... რაღა კაცი ხარ,
 „ან რაში მოსახმარიო?
 „ვერც გულა გვიბერია,
 „ველარც სტვირს მოიხმარიო,
 „ქვეყანა აშბით აივსო,
 „შენ გდიხარ, როგორც მკედარიო.
 „შეგირცხვეს გულა-ქამანა,
 „მისი ვაწულიო ტარიო,
 „არა მსმენია მე მისგან
 „ერთი რამე ვსახარაო.
 „ადექ, ჩაბერე ქამანას,
 „ააქუიზინე სტვირიო,
 „გაულექ თფილისისაყენ —
 „ბილეთი არ დირს ძვირიო.—

„ალარც სტრავნიკი დავიქერს...
 „არც ჩენნი სოფლის ვზირის...
 „ამბობენ, თფილის ქალაქსა
 „შეჭყრია დიდი კირიო:
 „სინდის კატემა კაცები
 „შექმნილა მეტად ხშირიო,
 „კაცმა არ იცის, საიდან
 „მოიღვა სენმა ძირია,
 „წალი, შეიტყე ამბავი,
 „ამას გაგება სჭირია“.

ვასენე წმინდა გშამიკი
 და ჯოჯოხეთის ძალები,
 მათრახი წელში გავირქე,
 დავაბრაილე თვალეში,
 ისე შევბღვირე დედაკაცს,
 აუცახცახდა ძეალები
 (მამულიშვილსა არ შეფერს
 გაიდღვლოს ქალები).
 მოვეძებნე გულა-ქამანა,
 ძველი წინდა და ქალმები,
 ხელათ დავესვე თფილისში,
 ვით სწრაფად დანაბარები.
 ავაქუიზ ჩავაქუიზინე,
 დავმღერე „ღელი დელოა“;
 ზოგს ტურზე ღიმი მოვევარე,
 ზოგს აწუტებენ ხელოა,
 ვინაც კი რამე იკოდა,
 ჩამოვიარე ყველაო,
 სინდის-კატემა კაცები
 მინდოდა გამექელოა.
 აქ სხვათფიო ჩანს სასაქმო
 სიჭრელეა და ბნელია.
 ზოგს მწერალს ჯიბე თხელი აქვს
 და შუბლის კანი სქელიო,
 ზოგს ჯიბე დამძიმებია
 სინდისი ერთობ თხელიო,
 ფულს მისცემ,— რაც გესურს, დავიწერს
 დამეუდავს, დავეხმარება,
 მის არც სინდისი აწუტებს,
 არცა მოყვისის წვალემა,
 ოდეს გამოჩნდეს ქანქარი,
 პრინციბი დამეალებია.
 ორ კაბეკით გაგყიდის,
 კაცი არ შეებარალემა
 ასეთი წმინდა სასაქმო
 განა ჩენ არა გვსმენია?
 ეგნატე ხინჯარაძესა
 ფახუმ ხაშ მავის სტვენია?
 ორ ძმითა სუმბერიძეთა
 მავის შნო შეუქნია,
 რაც სოფლათ ფული აიღეს,
 თქვენ სიზმრათ არ მოგჩვენია.

ან ააქმებუ შვიმოკრება
 ,,ეკიძთა“ მართლ-მსაჯულობა
 (ქალისა სკამენ, ხომ იციოთ,
 თუ გულმა სკადა გულობა.)
 დაიწყეს. (კარგა ხანია)
 კრებათა აპარგულობა.
 პატიოსნებას ძებნენ,
 ცხადთ სჩანს დაკარგულობა,
 პოლიციელსა ძაღლებათან
 აკლიათ მოციქულობა
 ,,იქნებ იპოვოს იმანა“
 ასეთი არის თქმულობა.
 ეხლა გავიგე ყოველი
 საქმისა შეკახმულობა
 მათრახი ვიძერ მავრამა
 მიჩერებს მართლ მორკმულობა
 არ ვიცი რომელს შევეუძყო
 ზურგისა მიხაზულობა:
 დანაშავეთ თუ მსაჯულებს
 ეტუბათ სულ წასულობა.
 ორივე მხარეს ეტუბა
 ტუჩების გამურულობა.
 რის გამოირკვეს ეს საქმე,
 შეიქმნას დიდი კმულობა
 ცაზედ კამეტა გამოჩნდეს
 მიწაზე ფერ წასულობა
 ჩემმა მათრახმაც იძროსთვის
 არა ქმნას ხანდაზმულობა,
 და მკვირცხლათ შევათამაშოს
 თავისი ბოლო წწულობა.

ბენუკა.

დეტექტივი.

თელავა - ადგილობრივ მასწავლებელში კინა-
 ლამ მარცხი დატრიალდა. ფიზიკის ვაკეთილიის
 დროს მასწავლებელ დილის კლასში აფეთქდა ინს-
 პექტორი ცისკაროვი. მასწავლებელი უჩვენლათ
 გადარჩა, შეგირდებს კი კინელამ გულეები დაუსკდათ.
იქიდანვე. ქალაქის ბაღში უკვე შეუღლებნ ხე-
 ების მოთხრას. ამ საქმის ინიციატორობა მაზრის
 უფროსსა და ციხის ზედამხედველს გაუწვევიათ. მა-
 ლე ბაღიც ვაიწმინდება მცენარეებისაგან, რადგან
 ჩრდილი ძლიერ უზმოებს თთრბე მზის სხივებს სა-
 ტუსალოს ბინადრებს.

იქიდანვე საკრებულო ტაძრის მრევლთან ეტ-
 ლით სეირნობის დროს, გადმოვარდა ერთი მოქლ-
 ვარი და მძიმეთ დაზავდა. ამბობენ ორიოდ კენქს
 კინალამ თავი ანაცვილოა

იქიდანვე. როგორც მოგვხსენებათ მცენარეს
 ნოტიო ადგილი უყვარს, იქ ის უფრო ხარბათ და
 სწრაფად იზრდება. სამაგიეროთ ქვეთიარის კედე-
 ლი მშრალზე თუმცე უფრო მაღალი ამოდის და
 ნოტიოში კი მიწას ვერ ამოსკლდება სწორეთ
 ამ ვარემოებით სხნან იმ ახირებულ მოვლენას,
 რომ რიყებე აშენებული კედელი მიწას ვერ ააკი-
 ლეს, ხოლო მიხაქოს სასახლის ირგვლივ ვალავანი
 თითქმის ცას გეჯინება.

იქიდანვე. ადგილობრივ საკრებულოში ჩხრე-
 კის დროს შეიპყრეს სანდუტა, რომელსაც მოიმა-
 სქნილი საფულე აღმოაჩნდა. მამასახლოსებს ეს არც
 გაკვირვებითა, რადგან ასეთი საქმე ჩვეულებრივი
 ამბავი ყოფილა მათში.

იქიდანვე. ამ დღეებისათვის დანიშნული კრი-
 ვი მასწავლებელთა შორის, სადღესასწაულოთ გა-
 დიდლა. გადაპკრებო ბრძოლა მოხდება საკრებუ-
 ლოს დარბაზშივე.

ზ ა ვ ი .

ამირაჯიბი გიორგი,
 ჩვენში რაინდთ ცნობილი,
 სარედაქტორო მავლდს
 ეჯდა ყურ ჩამოშობილი.
 დიასამიძე ვიგოი,
 ვითარცა სარო სობილი,
 მუნვე სდგა, ამირაჯიბის
 „მცველ ანგელოზათ“ ხმობილი.
 თვით გრიგოლ რომაქიძე,
 ფილოსოფოსათ შობილი,
 ვით ბნანაპარტეს ქანდაკი
 გულზე ხელ გადაქდობილი,
 დიასამიძის ახლორე,
 შარავანდდეთ მკობილი
 იღვა უჭრავათ, თვალთავან
 ღვთიურ ცეცხლ გამოკოთობილი.
 კარგა ხანს დარჩენ მღელმარეთ.
 და ფიქრთა ქვეშე აგენი...
 ბოლოს ისევე გიორგიმ
 ალახენო თვისნი ბაგენი.
 ლაღალ ჰყო:— მარტვით მომძენო,
 თქვენა ხართ ჩემი გამგენი,
 რას იქნენ ხეჩატუროვის
 მოყმენი, შესაძგენი?
 ბოღშს იხიდან თუ არა,
 სომხური ზამიჯანები?
 რას ამბობს თითონ ივანე

ბანკის ბაღს ნაბრიგინები?
როგორ შემბედეს მე, თავადს
და შემიგინეს ტინები...

ისე დაველსო ყველანი,
ვითარცა რუსის ბლინები!“

— „ნუ სხარობ, დიღო თავადო!
ნერგები მოგედუნება;

რალა თქმა თნდა, ზოგიერთს
არც აწყენს თუმცა ცხუნება,

მაგრამ მუშტები გარანდა
არც იმათ დაეწუნება ..

ღვთით, ბეჭი განიერი გაქვს
ზედ კარგა მოგერგუნება...

სჯობს კომპრომოსზე წავიდეთ
გამოიკვლო გუნება,

გაზეთში მუშტზე კაბათი
ყურს ავათ ელამუნება“

უთხრა გიგომი, რომელსა
ტაქტი არ დაეწუნება.

— დიღო თავადო! გრიგოლმა
რქვა ვნით დალიჯებულთ,

„ცნობილ ხარ საქართველოში
მუშტით და კრივით ქებულთ,

პატივის დასაცავათა
ხეთქილით, ვალადებულთ,

მაგრამ რომ არა შეგვეწამონ
ყოფნა აზრითა კლებულთ,

შამს საქმის დინჯათ წყევანა
გეგმებით მოფიქრებულთ.“

კვალად დასდუმდენ მოყმენი
ფიქრებით დაღვირთულენი,

მძლავრ გუგუნებენ მკერდთ ქვეშე
იმათი მტკიცე გულენი...

მაგრამ ეშველათ... უმაღვე
გაუჭრათ გულის წყლულენი;

ხენატუროვის რაზმიდან
გამოჩნდენ მოციქულენი!

მათ მოახსენეს: — თავადო!
ნაშთო გვარისა დიდისო,

ზაიხსა საქმე ჩვენი მხრით
წარჩინებულათ მიდისო,

სტავროვსკი დაეყოლიეთ
აწ „ძიდეს არა ყიდისო“,

და რედაქციის წინაშე
მორჩილად ბოდრის იხდისო.“

ზე წამოიჭრა გიორგი
ვითა ლომკაცო, ზვიადი,

შუბლი შეიჭრა ნაოქით,
სახეს მოჰჭინა წყედიადი,

მუშტი მიზინდა, მარჯვენა
ხელისა პოლოდ დიადი,

და მოახსენა მოციქულთ
პასუხი მკვახე ფრიადი:

— „წა, მოახსენეთ სტავროვსკის
ეგ ჩემი დანაბარები:

მან შეურაცხეყო არა მე,
არამედ ჩვენი გვარები,

ჩვენი ნაცნობნი, მოძმენი,
მოკეთე, მტერ—მოყვარები,

ამერ-იმერის თავადნი
მამულის ბურჯნი, ფარები,

დე, იმათ სთხოვოს ბოდრში
თუ არ სურს სისხლის ღვარები.

მე კი, თავადი გიორგი,
მისი არ შესადარები,

ზურგიდან არვის დავესხმი,
არც მაღვით მივეპარები,

მაგრამ იცოდეთ, თუ სიტყვით
ვერავფერს მოგვეგვარები,

ისე გაგხდით სტავროვსკის
ვით იატაკის მშვარები. .

წა! მომიტანეთ პასუხი
სწორი და დანაქარები!“

აქ გრიგოლ რობაქიძესა,
გაუღდა შიშის ქარები,

ფაქრობს: „ატყუნება ამაგი
ზე-ფრიად სამწუხარები...

ისევე ისა სჯობს დროითვე
გავალ და გავიპარები...

(მკისვე მონახა დარბაზის
უკანა კბე კარები.)

მუნ დარჩა მხოლოდ გიგომი,
არ ოდეს ანაქარები,

ქმეხაი.

გორიღოვოი სპოგოვი.

(თარგმანი)

ილტვლმა გორიღოვომ, საპოგომა, მიიღო
მთავრობისაგან დაავლება, ჩამოეკლო და გაგოვა:
მართლა იმ ხელობას მისდევენ ილტვში დასახლე-
ბული ემბარელები, რის მეოხებითაც მიუღიათ აქ
ცხოვრების უფლება, თუ ჩვეულებრივ თვალთმაქ-
ცობენ და ატყულებენ მთავრობას.

ცბიერ და მოხერხებულ ემბარელთა შემოწმება
საპოგოს ამ რიგით დაავალეს: თითველ ემბარელს
მის თვალწინ უნდა გაიკეთებია ის ნივთი, რის მო-
ხელეთაც იგი ითვლებოდა.

— ოოო, შენ დიდი სიფრთხილე გმართებს, უთ-
ხრა უზნის ზედამხედველმა საპოგოს, — თორემ ისე
გავაკურებენ, ისე ავინებენ დათარს!

— ურიები? მე ავინებენ? ჰე ჰე!
საპოგოვი წავიდა.

— გამარჯვება! უთხრა საპოგომა ახალგაზრდა

ფოტოგრაფ აბრამ გოლდინს. შენ, აი ისმე... შენს ხელობას ასრულებ?

— რატომაც არ უნდა ვასრულებდე? ვაიკვირავ გოლდინმა. ამითი ეჭამ ერთ ლუკმა პურსა. ფოტოგრაფია, ეს ისეთი ხელობაა, თუ კაცი კარგათ გაუძღვება პურსა და აქაქს ყოველთვის იზოენის ჭე... ჭეე!..

— კარგი!... ცოტა მოკრძალებით წარმოსთქვა საზოგადო. მაგრამ იცი... იცი შენ, ძმაო... შენ დამიშტკიცე! ხომ ხედავ შემოწმებას ითხოვენ...

— დიდს სიამოვნებით, დიდს სიამოვნებით... შეუფტუნდა მასინძელი. აი ამ წამშივე იათი სახე გადავიღოთ, რომ თქვენვე შეგიყვარდეთ თქვენი თავი. გთხოვთ დაბრძანდეთ... აი ასე! თავი ცოტა განზე, გთხოვთ თვალსმ. ცოტა ინტელიგენტური გამოამეტყველება მისცეთ... პირი შეგიძლია დამეწოთ! დამეწეთ პირი! ნუ გაიფუყეთ, თითო კბილები გტკიოდეთ. ცხვირს მოაშორეთ ხელები თუ შეგიძლიათ. როცა გავათავებ, შემდეგ შეგიძლიათ რაც გნებავთ ის უქნათ თქვენს ცხვირს. გთხოვთ არ გაქმნათ! აი ახლა ნამდვილი კაცური შეხედულება გაქვთ! ვიღებ! შხათაა! გმადლობთ! ახლა შეგიძლიათ თქვენ ცხვირთან იქანოთ კაეშირი.

საზოგადო აღგა, ერთი ღონიერათ გაიწოდინა და აპარატისკენ მიიწია.

— აბა, ამოიღე!

— რაა?.. ამოვიღო?

— მაშ! არ უნდა ენახო რა გამოვიდა?! —

— შხ, იცით... განა ასე მალე შეიძლება? ჯერ ხომ არაფერი არ იქნება. მე ჯერ ბნელს ოთახში უნდა წვიდე და იქ გამოვიყვანო სურათი.

საზოგადო ეშმაკურათ ჩაეცინა და ფოტოგრაფს თითი დაუქნია.

— ხე, ხე, ხეე! ძველი ოინია! ვერ მოგართვეს, ძმობილო, შენ ეხლავ მიჩენე! ეგრე რასაკვირვოლია ყველა მზახებნებს!

— რასა ბრძანებთ, ბატონო? წამოიძახა განცვიფრებულმა ებრაელმა. — ეხლა როგორ შემიძლია ვიჩენო, როცა სურათი გამოყვანილი არ არის. ამისთვის საჭიროა ბნელი ოთახი, წითელი სინათლით.

— დიახ... დიახ... ირონიულათ ჩაილაპარაკა საზოგადო. რასაკვირვოლია წითელი სინათლე... დიახ... ბნელი ოთახი. ოო რა მოხერხებულნი ხართ ებრაელები!.. გისწავლიათ ეს ოინები, თუ თქვენით იოინებთ? მომეცით ბნელი ოთახო... წითელი სინათლე... ხე... ხე... ხეე! ვინ იცის შენ იქ რაებს ვაკეთებ, იმ ბნელ ოთახებში... ამოიღე ეხლავ, მიჩენე! გიცნობთ რაც შეიძლება ბრძანდებით. აბა, ამოიღე!

— რა გაეწუბა! ამოიხობა გოლდინმა და ამოიღო აპარატიდან თეთრი ფირფიტა შუშისა. — აი შეხედეთ, ეს არის!

საზოგადო გამოართო შუშა, დახედა და შეურაცხოვრობა მწარეთ ჩაიციხა.

— ჰააა! მაშ მე ვეცით ვყოფილვარ, აბა? გავიგებთ, ვაიკვით! ჩინებული ფოტოგრაფი ბრძანებულხართ სწორეთ!

— თქვენც გესმის გგონიათ? შეშინებული კილოთი შეეკიხა ებრაელი.

გოლოგოვომ მრისხანეთ გადახედა.

— მაშ არა? ცხირი კაცი ხარ შენ! ხვალე აიბარგები აქედან, 24 საათში!

საზოგადო დავით მეშველევინის ლიტოგრაფიის სახელოსნოში იღვა და გაცილებულ თვალსმ აქრულულულ ქვეზეხ აცუტდა.

— ბონტურ! ზრდილობიანთ მიესალმა დავითი. — როგორ გიკითხით?

— როგორც მხედავ. შენ ხელოსანი ხარ? რა ხელობისა ხარ?

— ლიტოგრაფი. სადარბაზო პარათებსა და სხვა და სხვა ამგვარებს ვებეცდავ

— აი, შენ მე ეს უნდა მიჩენო, მედიღურათ ჩაულაპარაკა საზოგადო.

— რამდენიც გნებავთ! მე ეხლავ თქვენს ბარათს გადაებეცდავ. აბა გვარი მიბრძანეთ! საზოგადო ვი? ჰვალე მაქსიმეს ძე? აი ამ წუთაში! ჩვენ პირდაპირ ქვაზე დაესწერთ.

— შენ საით მიიწე? შეშფოთდა საზოგადო. შენ, ძმობილო, ჩემ თვალწინ უნდა დასწერო!

— თქვენთან დასწერ, რასაკვირვოლია, აი ამ ქვაზე.

ის წელში მოიხარა, მიუღდა ქვასა და დაიწყო. საზოგადო კი მალლიდან თვალსმ ადევნებდა.

— შენ ეგ რასა სწერ, ა? განა მგავს ქვია წერა?

— ეს არაფერია, განუშარტა მეშველევინმა, — მე პირდაპირ ქვაზედა ვსწერ, აქ უკუღმა უნდა დაიწეროს, ჰელოდზე კი სწორეთ გამოვა.

საზოგადო შესწუხდა. ხელები დაუშო და ლიტოგრაფს ჩაუყვარდა.

— არა, ეგრე შეუძლებელია! ეგრე მე არა მსურს. შენ, ძმობილო, მოუტყუებლო, პირდაპირ რუსულათ დასწერე, გესმის!

— განა ეგრე არ არის?.. ნამდვილი რუსულია! მხოლოდ უკუღმა სწერაა საჭირო.

საზოგადო გულიანათ გაეცინა.

— დიახ, გესმის სწორეთ! უკაცრავათ თუ ვერ დაგიჯეროთ აბა, დასწერე კაცურათ, მარცხნიდან მარჯვნივ!

— ღმერთო ჩემო! რას ამბობთ, მაშინ ხომ ქალღალზე უკუღმა გამოვა?

— ეე! დასწერე მეთქი! ტყველათ თავს ნუ ისულთლებ! მრისხანეთ შეუტია საზოგადო.

ლიტოგრაფიაში მხრები აიჩნა და აასრულა სა-
პოკოვის სურვილი. ათი წუთის შემდეგ საპოკოვი
ცნობის მოყვარეობით ატრიალებდა ხელში სადარ-
ბაზო მარათს და წარბ შემქმნელი კითხულობდა:
— ივოგოპას ესქემისქამ ელვავ.

საპოკოვის გული მოეწამლა ასეთი მოულო
დნელი გარემოებით.

— 33! ეს შე ვარ ვგეთი, არა?! ივოგოპას ემ-
სემისქამ ელვავ! გეცმის, გეცმის! მთავრობას დას-
ცინისთ, არა! ეს თქვენ ცარება გეცმისხებათ. კარგი
ხელოსნობაა, თქვენმა მზემ! აღენიშნავთ, ჯეროვა
ნათ! ხვალ 24 საათში.

ის მწარეთ დაღონებული გავიდა ლიტოგრა-
ფის სახელოსნოდან, თან ჩუმ-ჩუმით დუღუნებდა:
— ელვავ... ივოგოპას... ესქემისქამ...

მოხუცი ლეიბა მუცკუსი ზღვის პირათ იჯდა
თავისი პატარა მანქანით და საარსებო პურის ფულს
შოულობდა. მისი მანქანა უხვათ იზიდავდა პატარა
ქუჩის ბავშვებს, თავისი ეშმაკური მორთულობით.
როცა პატარა ყუთის ერთი მხრიდან ვინმე სპილენ-
ძის შაურთან ჩაუკლებდა, მეორე მხარეზე მყისვე კამ-
ფეტკის ნაჭერი გამოგორდებოდა.

საპოკოვი მიუახლოვდა ლეიბას და მოკლეთ
შეეკითხა:

— შენ, ეი! ხელოსნო! რას აკეთებ შენ?

მოხუცმა თავი მალა იილო, გაწითლებული
თვალეები მიაპყრა შოაუბრესა და უპასუხა:

— შოკოლად ვაკეთებ.

— აკეთებ, აკეთებ, მაგრამ როგორ აკეთებ?
ექვიანათ შეეკითხა საპოკოვი.

— რას ნიშნავს, თუ როგორ ვაკეთებ? აი ასე.
აი აქ შაურს ჩაავადებ და აქედან შოკოლადი გამო-
გორდება.

— შენ სტყუი, ბებერო! ეს ხომ შეუძლებე-
ლია.

— სრულიადაც არ არის შეუძლებელი. აი ენ-
ლავ გაჩვენებ.

მოხუცმა იილო შაურინი, ჩაავდა ყუთში და
მყისვე გამოვარდა პატარა ნაჭერი შოკოლადისა.
საპოკოვის მზიარული სიცილი აუტყდა და აღტაცე-
ბით შესძახა:

— კი, მაგრამ ვე როგორ მოხდა? ოპღერთო
დიდებულო! აი ყოჩად ბებერო! როგორ ხდება მერ-
მე ეს სასწაული?

— აი ამ მანქანით, განა თითონ ვერა ხედავ?

— მანქანა მანქანაა, ვხედავ, მაგრამ ეს მავარი
შაურინი, როგორ იქცევა ხოლმე რბილსა და
ტკბილ შოკოლადის ნაჭერათ?

მოხუცმა ყურადღებით ათვალი-ჩათვალიერა
საპოკოვის განცვიფრებული არსება და უპასუხა.

— რასაკვირველია ელექტრონისა და სიმკაეის
საშედეგით.

ელექტრონი გაადნობს, ხოლო სიმკაევე ვადააქემ-
ვებს, პატარა პრუქინა კი გარეთ გათრიასოქსე ექ-
რეა მორთულო.

— ჰო, ჰო... ჰოოო! ჩაიქნა თავი საპოკოვ
მა. რას არ მოიგონებენ ადამიანები! შენ ნუ გემი-
ნან, განავრძე შენი ხელობა, ბებერო. ეგ შესანიშ-
ნავი ობიექ.

— მეც აკი ვემუშობ

— კვლავაც იმუშავე. ეს სწორეთ ნამდვილი
საკვირველებაა, შველიბით.

და აი აქ მოხდა სწორეთ სასწაული: საპოკო-
ვა ხელი ჩამართვა მოხუც ებრაელს.

მეორე დღეს, პირველი ხოლმადით უნდა გა-
სულიყენენ იალტიდან შვეშელევიჩი და გოლდინი
თავისი ოჯახობით.

საპოკოვი, სამსახურის გამო უნდა დასწრებო-
და მათ გამგზავრებას.

— შე თქვენ ავი გულით არ გეპყრობით, უთ-
ხრა მან გახიზნულუბს. არის ურია ნამდვილი, რო-
მელიც არა ყალობს და არის მეორე მატყურა.
თუ ის მართლაც შრომობს შოკოლადით, ან სხვა
რითიმე, შე მას ხელს არ ვახლებ, არა, მაგრამ თუ
დაიწყევ: ივოგოპას ესქემისქამ ელვავ.. ეს კი რა სა
ქიროა?

არაკიდი ავერჩენკო

მეგობრის საფლავზე.

(დაღვიწხარ მირიან სურგულაძის ხსოვნას)

იის კონა მოგიტანე

მოსალოცათ ვახუშტულის,

შენ კი... თურმე, საუკუნოთ

შეაჩერე ძვრა გულის!

ვაპმე!.. სიტყვა გულს ნადები

ვის-ღა უთხრა? ვის გაეანდო?

რომ აღარ მყავს ქვეყანაზე

საიმედო შენებრ სანდო...

ადექ, ძმაო, ხმა გამეცი!

ძველებურათ გადაკოცნე,

მე ვახუშტულს მოგილოცავ,

შენ — აღდგამა? მომილოცე!

ჰა, ვახუშტულს გილოცავ მე!..

შენგან რატო ვერას ვისმენ?

მერე ასეთ გულციგობას,

ხომ იცი, რომ ვერ მოგიომენ?!

სიტყვას გკადრებ უკადრისას:

„თვითონ შენ ხარ დანაშავე,

რომ ჩვენ შორის მეგობრობა

ასე ცუდათ დაათავე.“

შე კი ისევ, სანამ გული

არ შემეწყვეტს ძვირას სრულით,

შენი ხსოვნა ჩემში უნდა
ვისულდგმული დამალოლოთ!..

ორი გემმაკი.

2.—მერე იმან რა გითხრა?

1.—მითხრა ამ საქმეში ქალები ურევია და შენთან ვერ გავაზებელი.

2.—მერე შენ რა უთხარი?

1.—მე ვუთხარი: თუ კი საქმე თეატრში მოხდა, თუ კი ამ საქმის გარშემო ასეთი აურ-ზაური ასტეხებო, რატომ არ შეიძლება ჩვენც ვაგვიზიაროთ მეთქი.

2.—მერე იმან რა გითხრა?

1.—რა მითხრა და შენ უთუოდ საეშმაკოთ გკირია, ხოლო აქ საეშმაკო საქმე არ არის, აქ სერიოზული საკითხიაო.

2.—მერე შენ რა უთხარი?

1.—როგორ თუ სერიოზული მეთქი, თქვენ აქ ლანძღვა-გინებით რუსულის მკოდნე საზოგადოება დააღალღეთ და ნუ თუ ეს სერიოზული საქმე გგონიათ მეთქი?!

2.—მერე იმან რა გითხრა?

1.—რას მეტყოდა! ჩვენ ისა გვაქვს სამუშაო, როთ, რომ პ. გელეიშვილიც ხეიატუროვს ამოეტუზა, თუმცა ვანიდან, მაგრამ მაინც ამოეტუზა და მასაც ანგარიში უნდა გავუწყოთო.

2.—მერე შენ რა უთხარი?

1.—როგორ უპირებთ ნეტაეი ანგარიშის გაწევას მეთქი?

2.—იმან რაღა გითხრა?

1.—მითხრა: თუმცა დიდი მოტრფიალე არავართ ფიზიკური კანონის განსახიერებისა, მაგრამ სავალდებულო საშველება არა სჭრის, იქ მატე-

რიალური შეიძლება კაცს საძრებანქნურ ჭაქეთვალსო.

2.—მერე შენ რა უთხარი?

1.—მე ვუთხარი: თქვენ ძმანო, ჩემნო, პ. გელეიშვილს ნურც ავტო ვხუმრებთ მეთქი. ორი ხელი და ორი ფეხი იმასაც აქვს, რასაც თითონაც სამართლიანად აღნიშნავს „თფილისის ფურცელში“ მეთქი.

2.—მერე იმან რა გითხრა?

1.—მითხრა ხელიც არის და ხელიცაო, ფეხიცა და ფეხიცაო! ის ჩვენი გიორგის გამოკვლევით ყველა ზღვის პირებზე იქნა გვეშულიო.

2.—მერე შენ რა უთხარი?

1.—მე ვუთხარი, ეს არაფერი დიდ საბუთია, რადგან ორივე ზღვის პირიდან მას მშვენიერი მოგონება გამოჰყოლია, ხოლო რაიცა თქვენს რედაქტორს შეგებდა იმას ბაქოს ქალაქზე მაინცა და მაინც ტკბილი მოგონება არა ჰქონია მეთქი...

2.—მერე რა გიპასუხა?

1.—ვითომ რა გავქვს სახეშიო?

2.—შენ რა მიუგე?

1.—რა უნდა მიმეგო, ვუთხარი ის რაღაც ოხერი „ასტრაკიზშია“ კინალამ ვადაუტანია მეთქი...

2.—შე კი კაცო, რაღა საჭირო იყო „კინალამ“, ვადაუტანა და—მორჩა! ვადაუტანა ბაქოდან თფილისში და რაინდუბის პროფესიოდან რედაქტორობის სავარძელში.

1.—მაშ ეს „ასტრაკიზში“, ჩინებული რამა ყოფილა!

2.—მხოლოდ განსაზღვრულ პირობებში.

1. აჰაია!

ზვარაკი

შ ა რ ა დ ა

(ოზურგეთისთვის)

მონახეთ მკიერ ნადირი,
რომელიც ქათმის მტერია;
საოროში ძრომა რო უყვარს,
ქვეშ ქვეშა, ვაიძვერია.

უკან ასო მოაკლეთო,
სხვა კი დასტოვეთ, სრულათა
კლასში სახმარი ნივითა
რუსულიად ხმარებულათა.

მას, კვალად სიტყვა პატარა,
მოაკერეეთ ბოლოსა:
ნიშანი არის, რომელსაც
ლოტბარი აძლევს ხოროსა.

რასაც ვეძებდით მზათ არის,
უკვე ცნობილი ყველასგან,
კაცია, ქალის სამოსით,
ჩვენთვის მლოცველი ძველათგან,
პროგრესისტობდა ერთ დროში,
ყოველგან ეჩხირებოდა

თურმე ნუ იტყვით, მაკლური გულში სიცილით კვდებოდა, აქ იხესა ეცა, — გუგესს, იქ ბატო ვეღარ წილა; საქათმეში რომ მოიწყველა ცხლა კი ყველამ გაიგო, მაგრამ დახედეთ, მონახა მისფერა: მან დამცველია; ყინულზე დასვა ყველანი, მოწმობა იღო ტყელია; რედაქციებში აფრინა წერილი გრძელზე გრძელია. საბრალო! ვისლა ატყუებს. ეს არის საკვირველი!

წყებელი.

სამშობლოს ენის გუმბანი.

(მატარს სენს)

(სცენა წარმოადგენს სასინდის ბაღს. გრძელ სკამში ხის რამდენიმე პირი, რამდენიმე წინ უღვანან და მუსიკა ფობენ)

მირჯელო კაკაძე. ბაშ, ციცი! ეგ რად გინდა, შენ არც ერთ ქართულ დაწესებულებაში შესაშვები არ არიან. სადაც კი ფები შედგეს, დედიან-ბუღიანად გადაბარუნებო მოინდომეს.

მეორე კაკაძე. ბაშ, ციცი! ეგ რად გინდა, შენ ისა სთქვა, რომ ენასაც უარს ჰყოფენ: სულ ერთი არ არის, რა ენაზედაც ვილაპარაკეთო.

დიახი კადე. დურაკი! რატომ არ იციან, რომ რა ენა წახდეს... მერე როგორაო?

ჟეჯეანი (სათითაოდ) არ ვიცი... არ ვიცი... ეშაქელი სათუჯაობით. Это удивительный народь!..

Отвергать родной языкъ, я ужъ не понимаю!..

მირჯელო კაკაძე. ამისდა მიუხედავად! მაინც შენ გრად მოიწყვიან და შენოკრას ეპირებიან ჩვენ წიციონალურ დაწესებულებებში.

ფრანტი ეშაქელი. მაგრამ ვერ მივართვი; პოზიციები დროზე გაიმაგრეთ და ენაზეთ რას მიირთმევენ... Мы имъ покажемъ!

დიახი. უფრო კი, ბატონებო, ენა... ენა საფრთხეში: ვართულ მტერს შინაურცი მოემტობა.

მირჯელო კაკაძე. ენის დაკარგვა — ეს გადაგვარების უტყუარი ნიშანია.

ფრანტი ეშაქე. Истинная правда!

ფრანდი კაკაძე. დამარჯებო. უცუკრავად, ბატონებო! ქართულ ჟურნალ-გაზეთებს ხომ არ ინებებთ, ყველაფერი მაქვს. საემაწილო ჟურნალებზე და ცოდებ ხელის მოწერა. აი „ჯეჯელი“ — ხუთი მანეთი ღირს წელიწადში .. 12 ნომერი გამოვა თავებს დამატებებით... აი ეს „ნავაჯლის“ ნომერიც, არც ეს არის ძვირი .. (აწვდის სათითაოდ, მაგრამ ყველანი უარის ნიშნით თავებს აქნივენ).. ინებეთ, ნახეთ!

მირჯელო კაკაძე. (არ ართმევს) ვიცი, ვიცი, რაც არის, რათ მიწადა რომ ხელში არ ავიღო!.. მაგრამ,

ჩემო ძმაო, ცოტა დიდგვიანე: მე უკვე რუსულად საკმაოდ გულწრფელი გამოვუწერე ჩემს პრეგებებს, მაგრამ ბრუნდება მეზობელს წარბოდიღნიე პ მან. იმდენ რამეებს გზავნიან, რომ ვაოცებული ვარ. ჩვენი ჟურნალები კი ძვირიც არის და თითქმის არაფერსაც არ იძლევიან... და გარდა ამისა ბოგშვები რუსულშიაც ვარჯიშობენ...

მეგაზეთე. რათა, ბატონო, მათშიაც ძალიან შინაარსიანი წერილები იბეჭდებო... აი ნახეთ (აწვდის „ჯეჯელის“).

მირჯელო კაკაძე. არ მინდა, კო კო, არ დამინებებ თავს?.. (აღვებდა) ყმაწვილებო, ნახვამდის, ამალამ ბანკეტზედ მოსვლა არ დაგვიწყულო... (მიღის, მას რამდენიმე მოსივრე გააქვება).

მეგაზეთე. (მეორე კაკაძესთან) თქვენ ხომ არ ინებებთ? (აწვდის „ჯეჯელის“, მაგრამ ის არ ართმევს).

მეორე კაკაძე. შეილო, რას ჩამაციდო? ჩემს შევილებს „ინჩილი“ არ გაცემათ ქართულისა და აბა ჩემთვის ხომ არ გამოვიწერე? ცოლია და ისიც რუსია. (აღვებდა და მიღის) მშვიდობით ყმაწვილებო.

მეგაზეთე (მხრებს აიწვებს და შეჰყურს ღობ პ ანს).

დიახი. მე ტყუილად შემომხურებ: ჩემს შევილებს ქართულისათვის არა სცხვლათ, ნეტა რუსული მოსწონენ, თორემ ქართული ვინდა ჩივის. ბოგშვებს რომ დედა ქართული ეყოლება აბა რუსულს ვიცხვანდა ისწავლიან. და შენ გინდა, რომ ბოგშვები სრულიად გადამერივნენ?... არა, ჩემო ძმაო, არა... ვანზე იარე, ის გირჩევიან... (აღვებდა და მიღის).

მეგაზეთე. (ფრანტი ყმაწვილს) თქვენ იყიდეთ რამე, ბატონო!

ფრანტი ეშაქე. მე?... მმ!.. მე ჯერ ბედნიერება არა მქონია საცხებთ საზოგადო მოღვაწედ ჩავწერილიყავი, რადგან ჯერ უცოლო შეილო ვარ... მართალია შიშით ძალიან მეშინიან, ეს ფილიზე გოგო ჩაიშვებომა არ გამოგოს, მაგრამ ცვილობა კონდრობანდთ მაინც ვითვლებოდე საზოგადო მოღვაწედ, მაგრამ არც ისე, რომ საქვედმოქმედო აზრით გამოვიწერო ქართული საბავშვო ჟურნალი.

მეგაზეთე. მაშინ ენებო ინებოთ და „გლები კიკის ისტორიაზე“ ხელი მოაწეროთ?

ფრანტი ეშაქე. „გლები კიკის ისტორიაზე“?

მეგაზეთე. დიახ, მშვენიერი დიდი რომანია, ფრანგულია და ნათარგმნი.

ფრანტი ეშაქე. ფრანგულია? ხა, ხა... ხა! ფრანგული ვიცოდენ და ფრანგული ნაწარმოები ქართულად წვეთობო... ხა, ხა, ხა! შენ ის მითხარ, სხვა რადა გავხუთები გაქვს?..

მეგაზეთე. რაც გნებოთ (უჩვენებს მრავალგანეთებს).

ფრანტი ეშაქე. „Копейка“-ც გაქვს?

მეგაზეთე. კი, ბატონო! (ამოიღებს და აძლევს).

ფრანტ. ვაზ. Вот это понимаю: и дешево и мило.

შეგახ. (თავისთვის) ყვეს კაცალი გაავლებინე, ისიც კარგიაო.

(ფრდა)

ხუცი.

შეუ მინლა სამოედრო მოღვაწე ვაჟდუ!

(სტენს მისილადეო)

„ვი რა კარგი ხაინო
რა აუთ მიგმინესო,
მატხივინებელი შენ მათი
წაწყედათ მიგმინესო!

გვარამზვილი

სტენს წარმოადგენს სტენს, უნდა იყოს ტრეში, მაგ-
რამ სუბედუროთ ითახშია. ახალგაზრდა სტენს-აგრო-
ნობა, ნახევარ ლიტერატორი, ნახევარ პოეტი, ნახევარ
ჰუმბლიდისტი, ნახევარ კომუნისტი და სრული ექვს
წლეგანი კორუპციონდერი (ოღად ეჭვი წლის ჯამეკა)
ნახევარი სპლენდორ გარეთ გადასახლებული სხეულადეობით
იპირნეშა ბასტარადე ზის შავიდასთან და კითხულობს
ზაქარია ჯივინასის მიერ ურასსენიელ გამოცემულ „არსე-
ნის ლექსს“¹ „ბრინჯა, ბრინჯა-ბრინჯა გმუგეს, უფ-
ვაშებს აქიდინებს და იფარდა ვიღამა ურასსის შინა
დადადოფეს: — ნახე რაც ჩემს გულს ნაწლო მარა აი
ჩემი მოწოდება რატომ მე ვი არ უნდა გუგლდე სხო-
კადო თუ გუგლდე რა შავიდა, არაფერი იყო ხსნიელი (ბას-
ტარადე) მე უმბლიდისტი-კომუნისტი ილია მე არ დავაშუე
მეც ხომ... თუ იმან იმერეთის უკრის თუ გაცასავალს
დასწერა მე სამბეოროთ იმერული ვირის თუ გაცასავალს
დასწერა—ისე შავს შესწავლიდა იმერული ოანნი ვირის
ამბავი რეკორდ სავუთარი ბიპერადეა. მაგრამ არა მე
ხომ იმერტარ სხენებულ“ ილია ხ-ნელს არ გველოფრენ-
ტები, ავსონის დმერომა. ახლა რომ ცოცხალი ვითე-
ადიფო ჩამორჩენილი იქნებოდა. კად ისე შოტუა ერთი
ლექცია არ წაუკითხეს. ახა რა უმბლად წაუკითხა სხვა
და სხვა ადვოკატს ლექცია „იმერული უფრი და იმერუ-
ლი“² მის ნებართვას გუბერნატორი ყოველთეან დარბაზ-
და. მაგრამ რა შილათ სულელი იყო მისი არც ფუ-
რეტი ნენდოლი და არც კაცის გარანს. მე ვი უნდა წა-
ვიკითხა ლექცია... მარტან მინდოდა წაუკითხა ვაჭის
მოკლეზე ლექციებმა მარა რეკორდ მე მინდოდა ისე ვერ
მოკლეზე ეხლა შენ აჯამენ დმერომა ზაქარია აჯი რა
კი მისადა მომევიც... რა კი უფიდედა ბატონ-ჟივინა და
კიდე გ. ერისთავი! მიუწერე რაფარ ტამოჯკომა ჩემს
ლექციამი. რა დავარტეა ჩემს ლექციას? ბატონ-ჟივინა და
ზაქარია ჯივინანი, არა არ ვარტეებს ზაქარია ახლა შინა
და შინც არაფერ უფერს, არსენს და ბატონ-ჟივინა, არ-
არც ავი ნავარტემა გუბერნატორი ავსონის უფი იყო
არსენის და რა უფინს „разбоником“. не разбоником
(წამოღება, ფიდელოსიფერო ზოხას იღებს, შეუღლე
თით მიმტენილი ოთახში ბოლდის სტენს).

— მალაღუნ ბიჭო, ბრინჯა, ტყეპტენე—დანიელ
ჯონქაქედი ხომ ბატონ-ჟივინაზე წერაფერი მის; ჩუგუნის ტი-
ხეში.. მოვიხსენებ მასც და ჩემს ლექციას ასე მოგ-
ნახალე—ბატონ-ჟივინა და დანიელ ჯონქაქე. დავარტეებდებ
აბიუღლებიებს ჩამ ვიარ ეგეკაცან და აქვალ მდანიო ხელს
კავებნობ რა იყო ბატონ-ჟივინა

II

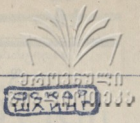
რაც ითქვა „დსრულად კიდერ. ბრინჯა ბასტარადე
ხსნიელი გამობრინჯა ჩამოხარა ქალაქ-ქალაქი და ლაით-
დას და ვეგლან წაითხა შემდეგე შინასრის ლეგია:
„ბატონ-ჟივინა! მე მინდა გავკენით რაფერი ცხოვ-
რება იყო ძველით. უწინ სანაშლი კამბრალესტორი ხსნა
დაჯებოდა იყო ბატონობა ბატონობის; ბატონები ბატო-
ნობდნენ, ეშები აფდენე და ეშები ისე უფურებად ბატო-
ნი რაფარც თავის ეშის უმა შინა იყო თავადე კა ბატო-
ნი. გრადორ ორბელიანი ალექსანდრე ჯეგუჯევი ლექსის
წერაფერს მარა სიფარულზე ეშის არ ახსენებდენ. ნეტარ-
სხენებულმა ჯამეკამ ილიამ დასწერა „მესმის მესმის სახლს
ბორკილის მტრევეთა“³ შენტარა დმეროს ჩემს მამულ-
შიც გამბატონო. შეუფეოტოთ აქნა ახლა ძაფი ჩვენი
წაითხუდა სხუბრის, დაჯეგე წავლს და მოვასხენებთ თუ
ფინ იყო ნეტარ სხენებუნი დანიელ ჯონქაქე, მარა მ-
ნამილე გეტყვით რას ამბობს ზაქარია ჯივინანი არსენის
ლექსი—გ. ერისთავი ტრასხობალი ეშის ცოლი ბირ-
გელ დამეს იმდენი შეუგდა რომ ორმოცდა ოთხ შარტო
მარამი ერეგეფო. დანიელ ჯონქაქე სრდის ზონის იყო
ესე იგი ცელების წოდებდგან მან დასწერა სურამის ცი-
ხე.—რავა არ გავიგონათ ლექსი „სურამის ციხეო
სურეფილით ენახეო, ჩემი ზურამ მაქანა კარგათ შემი-
ახეო“.

თავადებს ქე უნდოლენ დანიელის მიკვლა მარა მის
ჯედეც დაპარათ და ქე მოგვდა მისით. ახლა რომ მივე-
დეთ მის სურეფულზე და ჩავახოთ „დანიელ შენ რომ
ებრძოდა ბატონ-ჟივინას იგი ქე შეიხობ მარა ახლა ფუ-
ლის უმათ შედექენითი დანიელ ამოგატახებს სავლადე-
კან დაფრედილი და ფილის მონახისც მისიბობით. აი
ფერი იყო ბატონ-ჟივინა. იგი ფიდევე მისარამისც ვე
აწეროლი. აი რაკან სამიშარ დროში დროში ვცხოვრობ-
დით! ხვალე მე წიგეკითხავ ლექციას ჩავრუდითა შოტუ-
ვატარტო. ზეტე ვამბოვე წიგეკითხა ჩვენი აუთონისტუ-
ბი, დასტონისტობი (მაქრო თურც შეგემადრეულე იმ
ახრებებს ჩავებუა იღინა!) ფასეში ძლიან დაჯეგეული იქ-
ნება. მე რაც გესურებო წაითხობი. უკაცრავთ ვარა მ-
არა მდანიო აუდლოტობისთვის დასწერე—ფინც არ მომ-
ინან და გეპახე იღინე ლექციას არ წიგეკითხავ იგი
კარგათ იღედენ იმ „ნელაუჩეკემა“.

ხონსუ!

იციღებთ „შრომის“ სტამბაში

და ბერეთევი კავე ხაყუნობთ მსურველით:
1909 წლის „ლლმანახებო“ 7 ნომერი
და „ძივთახი და სლლბიური“ 29 ნომერი
ერთად შეკრული

კნიაზა ცაცუ. რა საჭმეში ხარ, ქალო, გეყოფა ამდენი ფერ-უშპრული, ადგე წაგიღოთ გავისიროსო.
კნიაზა თექლე. უი ქა, სასიროთ ვისა სტელა, შე დალოცვილო! ქლაქის უპრავლენიაში.
 ჰივლივარ „ანენციკობა“ მინდა მივიღო; თუ არ შევლამაზდი ხომ იცი, რა თვალი შემოგხედავენ?

დ ე ა ე შ ი ბ ი

(ვოლდემარის საეგეტო)

ფოთი. თუ ამერიკელებმა სახელი ვითქვეს სხვა და სხვა გამოგონებები, არც ნიკობურელები ჩამორჩენ მათ. ამ დღეებში დაარსდა აქ -ლივა უმავეთლო ტელეფონისტებისა და ტელეფონისტებისა. მიზანი ღოგისა ფრიად სიმაპტიურია: ვლვის სისწრაფით ვაგერეკლება სხვა და სხვა ჭორებისა ზოგიერთ პირებზე. განსაკუთრებული ნიჭი უმავეთლო ტელეფონის მოწყობაში გამოიჩინა ერთმა ბანოვანმა.. (ვერ ვავარჩიეთ). მას დაეხმარა რამდენიმე ბულვარი მოლოაბეც (უმავთლო ტელეფონი, ახლო გამოგონილი, ფრიად რთული მექანიზმისა—თუმცა უმთავრეს როლს აქვებებული ენა ასრულებს) ამ ტელეფონის საშვავლებით მთელმა ნიკობურებმა გაიგო, რომ ერთ სუსტს ადამიანს, მილიარდობის მოყენდომებია და ამ მიზნით კიდევ უჯგაშუშნია.

იქიდანვე. რადგან ეხლანდელი უნივერსიტეტები და ინსტიტუტები სტუდენტებს ზრდილობას ვერ ასწავლიან, ქალაქის გამგებების ერთ განყოფილებაში, ერთ მაღალ სასწავლებელში კურს დამთავრებულის ინსტიტუტობით დაარსდა **ИНСТИТУТ ВЪЖЛИВОСТИ**. გადიან უმთავრესად ზრდილობის ეთიკას, ეთიკის ზრდილობას, ზრდილობიან მოუკრობას.

მიზანი ფრიად სიმაპტიურია. ინსტიტუტში კურს დამთავრებულნი (როგორც იმედებენ) შემდგომი მოხუც და საპატოა პირებს, მოდი ბიკო აქა არ დაუბახებენო. ენათით, რა ნაყოფს გამოილეს ეს ახალი ინსტიტუტი.

იქიდანვე. მოახლოვდა ევზამენები. გახშირდა მასწავლებლების სადილოთ მიპატივება.

მასწავლებლების სიხარულს სამზღვარი არ აქვს, რადგან ორ თვეს იოლად ვავლენ.

იქიდანვე. ნიკობურების ბულვარში, კვირას, 4 აპრილს, გაიმართა გიანდიოზული მიტინგი ნიკობურელები ბანოვანთა. მიტინგს მრავალი პრილოვტარნოვსკები დაეწრენ (იყვნენ მომავალი ტარნოვსკეებიც). ზოგიერთი მოსწავლენი საქალეობა გინბაზისა), მიტინგმა ერთხმად დაადგინა—უსაზღვრო მადლობა ვაუგზავნოს ქან ტარნოვსკიას ქ. ვენეციაში, რადგან მან ასე შესაძენვეთ მოაჯადოვა უქუო კაცები.

ამუ დროს მიტინგმა მიიღო რეზოლიუცია, რომლითაც სასტიკ პოტესტს უქცადებს ვენეციის სასწავლო ტარნოვსკიას ვასამართლების გამო. ტარნოვსკიას დასჯა, ეს მსაფლიო ქალები დასჯა, რამეთუ ჩვენც ყველანი ტარნოვსკები ვართ (თუმც მსწუშებარო ვხ მინატიტრბა).

ვოლდემარ.

წერილი რადკაიის მხარეს

ბაიო რედაქტორ!

სიხარულისა და სპარტოზიანობის ახლადგნთ, ვთხოვთ ალაგი დაფიქთ ამ პატარა ცნობას.

„უბაზის“ № 12 მთავანებულო კოლექტორი წეროლი ოზურგეთის სამოქალაქო სასწავლებლის მასწავლებლოა, რომელსაც იხილ „მარხოდღენ“ მღვ. მელიტონ კეჯარაძეს და თითქო „ჩრქოს“ აცლიტუნ მას იმის დასაბუთებით, რომ მას არათოდეს არა ჭქონია მეგობრული დამოკიდებულება ინსპექტოროს გორგასლექტოსა და ამის გამო მისი გადაყენის აზრე არც გახარებია, არც სწუნენია.

სველივე ეს მტენარი სიტრუვა, რითაც მე, ქაჯარაძემ შევდგომაში შეიყვანა წერილზე ზელის მიმწერი, „შეცლომაში“ მთავრ ვამბობ იმიტომ, რომ მასწავლებლებმა ძლიერ არაფრად იცოდენ ქაჯარაძისა და გორგასლექტოს ქეთილი ვაწყვობილება. ესევე ცოდა მთელმა ოზურგეთის საზოგადოებამ. დღეს კი სულ სხვაგადავით.

როგორც იმ წერილიდან ირკვევა მე, ქაჯარაძეს მეგობრული გრძნობა-კაშშირი კი არ აინტერესებდა, ანაუდ პირადა სარგებლობა, რომელსაც ის მეგობრობიდან გამოვიღოდა. დღეს კი, როდესაც გორგასლექტოს სახელოან იაის დაკავებულმა თითქო სასარგებლო არ დარჩა, იჩქარის უარყის ყოველივე კეშშირი და მეგობრობა“) მან არა თუ თითონ იბრუნა პირი გუმიწილი მეგობრობისაგან, ანაუდ ისეთი მასწავლებლები კი შეუდგინა, რომელიც სულთითა და გულთით კირვის მსურველნი იყვნენ გორგასლექტოს.

ნეტავ ვინ ატანდა მალს ბან მელიტონს, რომ ვარეგნულით ნინას ცრემლსა ღვიდა და თუცა ქაშა ათავინ მისგან არ სპირეობდა, მაგრამ მინაც მწუხარებას ახვადღებდა ინსპექტორის გადაყენის შესახებ ვანა თქვინი სიტყვები არ არის. „ნეტავ მაკათ (ინსპექტორის) გადაყენამდე ჩვენ გადავმეგობრე საღმთო. მეგობრობა აი ასეთი უნდა!

მოიგონეთ ბაიო მელიტონ 1906 წელი, თქვენი ადგილოთ ყოფნა. ვინ იყო, რომ თქვენი გულსსვით თლქის მზრუნელობის დადიოდა? ვისი მეგობრით ბრძანდებოთ თქვენს დღევანდელ ადგილზე და ნუ თუ ყოველივე იმის შემდეგ, რაც გორგასლექტომ თქვენთვის მოიმოქმედა, ასეთი ბაიო იყო თქვენგან მოსალაღმდეგი? საინტერესოა ვიცოდეთ თუ, როსთვის ვახდა თქვენთვის დღეს სპარტეფიო ის ნაწინობობა, რომელსაც ამ ახლო წარსულში ასე თავგამოვლით ეტრფოდით და ეძებდით?

სამწუხაროა ვარევაგი ის მოვლენა, რომ თქვენი ცბერებით შეცლომაში შეიყვანეთ მასწავლებელი უმარხლესობა და იმისთანა მტენარ სიტრუეზე ხელი მოაწერიეთ, რასაც დღეს თითონ მწუხარებით აღნიშნავენ**)

სწა გორგასლექტოს.

*) ეს რა ვადავირია! მოვახსენებთ ქონ გორგასლექტოსის, რომ თეთი მოქაქულმა პეტრემ, „მამლის ციცილამდე სამზის უარყო მომდარა თვის იესო!“ მელიტონი კი ერთი უბრალო მომავლევი უქცესა. ეშმაკი.

) „მართან-საღმამურის“ რედაქციაში მოვიდა ცნობა, რომ ზოგიერთი წვეტინი ოზურგეთის სამოქალაქო სასწავლებლის „საბქოსო“ უქმაყოფილბას აცხადებენ მათი წერილის **უცვლელად დაბეჭდვის შესახებ. სამწუხაროდ მასწავლებელითა კოლექობა ქართულ სიტყვიერებაში არც ისე იშვიათი მოვლენა არის და ჩვენც არ დაზოგავდით შოქთან, შევცდისწარებნია მათი ზღნაწერი, თუ ისეთი კატეგორიული თხოვნით არ მომპართათ. ორივე ორიენალი რედაქციაში ირახება და მსურველს შეუძლია შემოწმოს, თუ როგორი მოვლენობა გამოიჩინა რედაქცია ამ საკითხში. ეშმაკი.

ბ-ნო რედაქტორთა!

მე კარგა ხანია მოვსპე კამათი ბ. გ-ლისთან და მი-
ზეზებიუ საკმაოთ განმარტე, მაგ-ან სჩანს, ბ. გ-ლის მა-
ლე ავიწყდება, რასაც ეუბნებიან, ის კიდეც რალაც ლ-თაიებს
მოაქოლია, რაცა მხოლოდ მისი საკუთარი ავია-მყიდვი გო-
ნების ნაყოფია და სხვა არაფერი. ერახელ კდე ეუმფორებ:
მე რომ პროფესიონალის მიმდებარა, აქამდე ნაყოფს ნუ თუ
ვერავენ დანიახავდა!!! საქმის გაკიხაურება კი მხოლოდ მისი
ბრალი იყო. იმ დღათვის იმდენი ხანს ვეცადე ჩემი მე-
დიატორებით და მოწმებით; გამოვხატე თავისი რწმენებუ-
ლი და თუ „პრესტატის“ ჩაბარება იყო, მაშინ ჩამბარდე-
ბოდა. მა, როგორც მოკლილ უამბიანს, მე, ათასი საქმის
მქონე კაცი, ვერ ავეყვიბე და ვსდვი. გრესთვის ათეერ არა
სწრაფენ, არც მასთან და არც იმ „ორ სხვა“ ბახუსის თა-
ყუნის მცემლებთან სკმე აღარა მაკეს.

კანდექტორთა სანდრო ზახანაშვილი.

დაიბეჭდა და გამოვიდა ვასილიყარაშვილი
კ. პ. კანდექტორთა

კოლოპეკასტია

თეორია, ისტორია და პრაქტიკა

წიგნის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ნაღ-
ფულზე შემდეგის აღრესით: *Тифлис, Типография
Шрома В. К. Болквадзе.*

ვინც არა ნაკლებ 50 ცალისა გამოიწერს, და-
ეთიზობა 25%.

ვისაც სურს პროვინციებიდან თითო ცალი
გაიწეროს, შეუძლია გამოგზავნოს შერი შაურის
მარკები და ამ ფაშის მიიღებს თავის აღრესზე.

ვალიყადი 1910 წლისათვის მათკა.

გიიღებთ ხალის მოწმება

ეთეულ-კვირეულ იუმტრისტულ ჟურნალზე

მთრახი

და სალაპურაი

ფიგულ-კვირეული, იუმტრისტული ჟურნალი

ესე ამ თევიდან გამოიწერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემიიფანს, ავეის-
ცოს ბრველ რიყებებშ ჟურნალთან ერთათ

პრემიათ გაეგყავნება

ახალი კრებული

თურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თეიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ.

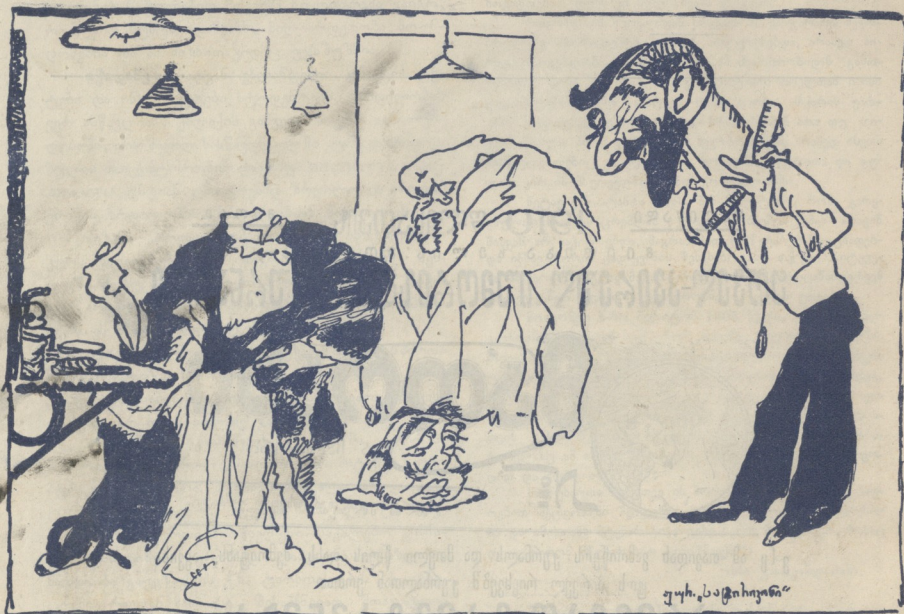
ფულის გამოგზავნა აღრესით: *Тифлис, Типография Т-ва Шрома,*

Василию Карамановичу Болквадзе.

იმეანენეთს

ხ ა დ ა ჯ ა ქ ი მ ი .

რ.ს. რ.ს.

უკრ.საქიხიჯინა

ლიქოფხაფია ს. კიხიჯისა.

მუშტარი (კობა ნაწყენი კილოთი) ეგ რა მიქენით ბ-ნო დალაქო! ეს ვახამებული საყელო რის-
ივის გამოიქუქეთ? დღეს კონკორტზე ვაპირებდი და თქვენი მიზეზით ასეთი საღამო მეცარკება!